

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

አዲስ ነ*ጋሪ ጋዜጣ* ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አንደኛ ዓመት ቁዋር ኟ አዲስ አበባ ግንቦት ኟ፯ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ First Year No.20 Addis Ababa 4th June, 2009

ማውጫ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቀበሌ ማሀበራዊ ፍርድ ቤቶች የዳኞች የሥነ-ምግባር

<u>ደንብ ቁጥር ፳/፪ሺ፩</u> <u>የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቀበሌ</u> <u>ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ዳኞች መከተል</u> ስለሚገባቸው ሥነ-ምግባር ለመወሰን የወጣ ደንብ

የተቀላጠራና ውጤታማ የዳኝነት አገልግሎት የሚሰጡ፣ በህዝብ ዘንድ አመኔታን ያተረፉ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት አካል መኖር ያለበት መሆኑን በመገንዘብ፤

የዳኝነት ነፃነት ሊጠበቅ የሚችለው ዳኞች በዳኝነት ሥራቸውም ሆነ በግል ህይወታቸው አርአያነት ያለው ከፍተኛ ሥነ-ምግባር ሲያሳዩ ብቻ መሆኑን በማመን፤

ዳኞች በአኗኗራቸውና በዕለት ተዕለት ተግባራቸው ሊከተሏቸው የሚገባ የዳኝነት ሥራ አፌፃፀምና ሥነ-ምግባር ደንብ ማውጣት አስፌላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤ **CONTENTS**

The Addis Ababa City Government Kebele Social Courts Judicial Code of Conduct Regulation.....Page 209

Regulation No. 20/2009

A Regulation to Provide for the Addis Ababa City Government Kebele Social Courts Judicial Code of Conduct

WHEREAS, it is found necessary to have the judicial organ of Kebele Social Courts which develop public trust and provide speedy and effective judicial service;

WHEREAS, the independence of Judiciary shall be respected only when the Judges are known by their good behavior to the public in their work and personal life;

WHEREAS, it is found necessary to enact judicial code of conduct in which the Judges should follow in discharging their professional duty and their daily life;

አዲስ ነ*ጋሪ ጋ*ዜጣ *ፖ*.ሣ.ቁ ፪ ሺ፬፻፵<u>ጅ</u> Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445

ያንዱ ዋጋ Unit price በዳኞች ላይ የሚቀርቡ የዲስፕሊን አቤቱታዎች የሚመሩበትን ሥነ-ስርዓት መዘርጋት **አስ**ፌሳጊ በመሆኑና የዲስፕሊን ክስ የቀረበበት መሆኑን አውቆ የቀረበበትን ክስ የሚከላከልበትን ሥነ-ስርዓት መዘርጋት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤

አዲስ ነ*ጋሪ ጋ*ዜጣ ቁጥር *ኛ ግን*ቦት *ኛ፯ ቀን* ፪ሺ፩

በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፲፱፻፺፭ አንቀጽ ፳፫/፩ (८) እና የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ ፍ/ቤቶች አዋጅን ለማሻሻል በወጣው አዋጅ ቁጥር ፴፩/፲፱፻፺፱ዓ.ም አንቀጽ ፴፪(፩) በተሰጠው ስልጣን መሠረት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ ይህን ደንብ አውዋቷ ፡፡

ክፍል አንድ ጠቅሳሳ ድን*ጋ*ጌዎች

፩.አሞር ርዕስ

ይህ ደንብ "የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የዳኞች ሥነ-ምግባር ደንብ ቁዋር ፟ ፳/፪ሺ፩ ዓ.ም" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ:-

- *፩."ዳኛ*" ማለት በአዲስ አበባ ከተማ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ውስጥ ተሹሞ የዳኝነት ሥራ የሚሰራ ሰው ሲሆን ግራና ቀኝ ዳኞችንም የሚጨምር ነው፤
- <u>፪."**ኍባዔ**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ የማህበራዊ</u> ፍርድ ቤቶች የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ነው፤
- <u>ሮ."የጉባዔው ሰብሳቢ"</u> ማለት የማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የዳኞች አስተዳደር *ጉ*ባኤ ጽህፌት ቤት ኃላፊ ነው፤

WHEREAS, it is found necessary to establish legal framework for judicial disciplinary compliant, disciplinary procedure and adjudication, and also to set procedure for the Judge who is charged for the breach of discipline to prepare his defense;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 23(1) f of the Addis Ababa City Government Revised Charter Proclamation No. 361/2003 and Article 32(1) of the Addis Ababa City Government Kebele Social Courts Proclamation No. 31/2007, the City Cabinet has issued this Regulation as follows.

PART ONE

General Provisions

1. Short Title

This Regulation may be cited as the "Addis Ababa City Government Kebele Social Courts Judicial Code of Conduct Regulation No 20/2009".

2. <u>Definitions</u>

In this Regulation unless the context requires otherwise:

- 1."Judge" means a person appointed to perfom Judicial jobs in the Addis Ababa City Kebele Social Courts including the right and left Judges;
- 2."Council" means the Addis Ababa City Government Kebele Social Courts Judicial Administration Council;
- 3. "Chair Person of the Council" means head of Social Courts Judicial Administration Council Office;

- ፬.**"የዲስፕሊን ጥፋት**" ማለት በዚህ ደንብ የተመለከተው ጥፋት ነው፤
- ፟ጅ."**ቢሮ**" ማለት የከተማው አስተዳደር የፍትህና ህግ ጉዳዮች ቢሮ ነው፤
- ፯."**የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት**" ማለት የከተማው አስተዳደር የዳኝነት አካል የሆነ፤ በአ*ያንዳን*ዱ ቀበሌ የተቋቋመና የዳኝነት ተግባራትን የሚያከናውን ፍርድ ቤት ነው፤
- ፯."ሥ**ነ-ምግባር**" ማለት ዳ**ኖ**ች በስራቸው ላይ እና ከስራቸው ውጪ በግል ህይወታቸው የተጣለባ ቸውን የሙያ ኃላፊነት ከዳር ለማድረስ ሊከተሉት የሚገባ ባህሪና ተግባር ነው፤
- ፰.**"ሰው"** ማለት የተ**ፈ**ዋሮ ሰው ወይም በሕፃ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ፱.በዚህ ደንብ ውስዋ በልዩ ሁኔታ ካልተገለፀ በስተቀር በወንድ ፆታ የተገለጹ አገሳለጾች ለሴት ጸታም ተፌጻሚ ይሆናሉ፡፡

፫. <u>የተፈፃሚነት ወሰን</u>

ይህ ደንብ በአዲስ አበባ ከተማ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ዳኞች ላይ ተሬፃሚ ይሆናል፡፡

፬. <u>አሳማ</u>

ደንቡ የሚከተሉት አላማዎች ይኖሩታል፡-፩.ዳኞች የዳኝነት ተግባራቸውን ሲያከናውኑ ሊኖራቸው ስለሚገባ ሥነ-ምግባር ለመደንገግ፤

- ፪.የዲስፕሊን ተፋት የፌፀሙ ዳኛ በፌፀሙው ተፋት ተፀፅቶ እንዲታረምና ወደፌት በብቃት ስራውን ለማከናወን እንዲችል ለማስተማርና የማይታረም ሆኖ ሲገኝ ለማስናበት፤
- ፫.በዳኞች ላይ የሚቀርብ የዲሲፕሊን ክስ አቀራረብ፣ አወሳሰንና አሬፃፀም በህግ መሰረት እንዲሆን ለማድረግ፡፡

- 4. "Disciplinary Offence" means the offence indicated in this Regulation;
- 5.**"Bureau"** means the Addis Ababa City Government Justice and Legal Affairs Bureau;
- 6. **Kebele Social Court**" means an integral part of the City Court; which is established to perform judicial duty in every Kebele;
- 7. "Ethics" means the conduct and functions that Judges should follow in carrying out their professional duties in the discharge of their responsibilities and private lives;
- 8. "Person" means natural or legal person;
- 9. Unless otherwise expressed, in this Regulation expressions stated in the masculine gender shall apply to the feminine gender.

3. Scope of Application

This Regulation shall apply on the Judges of Kebele Social Courts of the Addis Ababa City.

4. Objective

The Regulation has the following objectives:

- to enact Judicial Code of Conduct in which the Judges shall follow in discharging their judicial duty;
- to correct and educate the Judge who commits disciplinary offence which helps him in the future to perform his duties efficiently by repenting from his mistakes and to dismiss him if he fails to correct;
- to cause the presenting, judging and executing of disciplinary complaint against Judges, to be in accordance with the law.

ክፍል ሁለት

<u>ስለዳኝነት ሥነ-ምግባርና የሥራ አፌፃፀም መርሆዎች</u> <u>ምዕራፍ አንድ</u>

<u>የዳኝነት ሥነ-ምግባር</u>

፭. ጥንቁቅ ስለመሆን

ዳኛ አስተዋይ፣ ትሁት፣ ታ*ጋ*ሽና በአሥራሩም ዋንቁቅ መሆን አለበት።

፯. <u>አርአያነት</u>

ዳኛ በማህበረሰቡ ውስጥ በሚኖርበት ጊዜ በአስተሳሰቡ፣ በጠባዩ፣ በአድራጎቱና መጥፎ አካባቢዎች ባለመሆን ለህብረተሰቡ አርአ*ያ መ*ሆን አለበት።

፯. <u>ፍትሐዊነት</u>

ዳኛ የዳኝነቱን ተግባር በሚያከናውንበት ጊዜ ከንቱ ክብርና ውዳሴ ሳይሻ፣ በስሜትም ሳይመራ፣ ያለአንዳች ፍርሃትና ስ*ጋ*ት በህግ መስራት አለበት፡፡

<u> ፰.የፍርድ ቤት ሥራተኞችን ሥነ-ምግባር መቆጣጠር</u>

ዳኛ በፍርድ ቤት ሥራተኞችና በራሱ መካከል መናናቅን የሚልዋሩ ግንኙነቶችን ከመመስረት መታቀብ አለበት፤ ሥራተኞቹም የፍርድ ቤቱን ክብር አንዲጠብቁና ለተገል ጋዮች ሁሉ ትህትና እንዲያሳዩ መቆጣጠር ይጠበቅበታል።

፱. ሰአት አክባሪነት

- ፩. ዳኛ የመንግስት የሥራ ሰዓትን ለስራው ብቻ ማዋል አለበት፤
- ፪. በቂ ምክንያት ሳይኖረው ወይም ፌቃድ ሳይቀበል ከሥራ ገበታው መለየት የለበትም፤ የሥራ ሰዓትን በማክክር ለሌሎች አርአያ መሆን ይገባዋል፡፡

፲.<u>ስለ ንብረት አጠቃቀም</u>

ዳኛ ለፍርድ ቤቱ ሥራ አገልግሎት ተብለው ለሚቀርቡለት መገልገያ ንብረቶች ተገቢውን ተንቃቄ በማድረግ ለፍርድ ቤቱ የሥራ አገልግሎት ብቻ ሲያውል ይገባል፡፡

PART TWO

Guiding Principles of Judicial Ethics and Work Performance Chapter One Judicial Ethics

5. <u>Diligence</u>

In discharging his professional duty a Judge shall be wise, humble, patient and diligent.

6. Exemplary

A Judge shall be known by his good conduct to the public in his thinking, behavior and not being in disgusting places.

7. Fairness

A Judge shall discharge his duty in accordance with the law without seeking any inconsequential honour and reputation, without emotion, any fear, and threat.

8. Controlling the Discipline of Workers of the Court

A Judge shall refrain from establishing relationships with workers of the court which crates disrespect; he shall also control same to respect the honor of the court and to show due respect for customers.

9. Punctuality

- 1. A Judge shall use government working hours only to discharge his judicial duty;
- 2. Unless having good cause or secure permission a Judge can't absent from court; and he shall be exemplary for others by respecting working hours.

10. Property Utilization

A Judge shall use and keep properties entrusted to him properly and only for the performance of the court function.

፲፩. ምስጢር ጠባዊነት

- ፩. ዳኛ ፍርድ ቤቱ ሥራውን እንዴት እያከናወነ እንደሆነ፣ ስለ አሰራራቸው ሥነ ስርዓት በተመለከተ በመገናኛ ብዙሃን አስተያየት መስጠት ይችላል፤
- ፪. የፍርድ ሥራን ሚስጥራዊ ጠባይ ለመጠበቅ ሲባል ዳኛ በቀረበለት ጉዳይ ላይ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት አብረውት ከሚያስችሉት ዳኞች ጋር ካልሆነ በስተቀር በዝርዝር ጉዳይ ላይ ከማንኛውም ሌላ ሰው ጋር በግል መወያየት ወይም በማናቸውም መገናኛ ብዙሃን መግለጫ ወይም አስተያየት መስጠት የለበትም፤
- ፫. በዚህ አንዑስ አንቀጽ ፪ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ዳኛ አብረውት ከሚያስችሉት ዳኞች ጋር ሲወያይ የተከራካሪ ወገኖችን ማንነት ሳይገልጽ በቁግጡ ላይ ብቻ መሆን ይኖርበታል፡፡

፲፪. የዳኛ ከችሎት መነሳት

- ፩.ዳኛ የቀረበለትን ጉዳይ አላይም ማለት አይችልም፤
- ፪.ዳኛ አንድን ጉዳይ እንዳያይ በህግ የተከለከለ መሆኑን እንዳወቀ መቃወሚያ እስኪቀርብበት ድረስ ሳይጠብቅ ምክንያቱን በሚገባ ገልጾ ከችሎት መነሳት አለበት፡፡

፲፫. መደለያ አለመቀበል

ለዳኝነት በቀረበ፣ በሚቀርብ ወይም በተወሰነ ጉዳይ ምክንያት ዳኛ በቀጥታ ወይም በተዝዋዋሪ መንገድ ጉቦ፣ መደለያ፣ ስጦታ ወይም ሌላ ጥቅም ከባለጉዳይ ወይም ከሌላ ማንኛውም ሰው ላይ መቀበል የለበትም፡፡

፲፬. አላስፌላጊ ጥቅም

ዳኛ ተገቢ ያልሆነ ተቅም ለራስ ለማግኘት ወይም ለሌሎች ለማስገኘት መስራት የለበትም ፡፡

11. Confidentiality

- A Judge may give opinion about the court proceeding and work process through mass media;
- 2. Before the time of judgment, to keep the confidential nature of judicial duty, a Judge may not dscuss personaly in detail on the issue with any other person except with other judges who work with him; or can't give declaration and opinion on any mass media;
- 3. Notwithstanding sub-article 2 of this Article a Judge shall discuss only on the issue of the case with other Judges without disclosing the identity of the litigants.

12. Withdrawal of a Judge

- 1. A Judge can't reject to see a case which is presented to him;
- 2. Where the law prohibits the Judge not to precede a given case before objection is raised against him he shall withdraw from the division by stating his reason.

13. Refuse to Accept Inducement

A Judge may not solicit or accept any bribe, gift donation or any benefit for the service rendered or to be rendered by him in the discharge of his responsibilities.

14. Unlawful Enrichment

A Judge shall not work to obtain unlawful benefit for him or others.

፲፟፟፟፟፟፟፟፟፟፟፟. <u>ሥልጣንን ያለአግባብ መ</u>ጠቀም

ዳኛ የማይገባውን ጥቅም ለማግኘት ወይም ለሌላ ሰው ለማስገኘት ሥልጣኑንና ክብሩን መግሪያ ማድረግ የለበትም ፡፡

፲፮. ተጠያቂነት

- ፩.ዳዊች ህግን መሰረት ሳያደርጉ ለሚሰጧቸው ውሳኔዎችና ለሚያከናውኗቸው ሌሎች ተግባራት ህጋዊ ኃላፊነት አለባቸው፤
- ፪.ዳኛ ለቢሮው፣ ለጉባዔው(ለጉባዔው ሰብሳቢ)፣ አግባብ ላለው የሥራ ኃላፊ ወይም የሥራ ክፍል የዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት በማዘጋጀትያቀርባል፡፡

<u>ምዕራፍ ሁለት</u> <u>የሥራ አ<mark>ፌፃ</mark>ፀም ግምገማ መርሆዎች</u> ፲፯. <u>ሀጎችን በትክክል በሥራ ላይ ስለማዋል</u>

- ፩. ዳኛ ለሚሰጠው ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ትዕዛዝ ወይም ብይን ሁሉ በአገሪቱ የወጡ ህንችን በትክክል ሥራ ሳይ መተግበር አለበት፤
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተገለፀው እንዴተጠበቀ ሆኖ ዳኛ ወደነገሩ ከመግባቱ በፌት ጉዳዩን ለማየት የዳኝነት ሥልጣን ያለው እና ጉዳዩ የክስ ምክያት ያለው መሆኑን ማረጋገጥ ይገባዋል።

፲፰. ያለማዳሳት

ዳኛ በዘር፣ በፆታ፣ በብሔር፣ በቋንቋ፣ በሃይማኖት፣ ፖለቲካ አመለካከት፣ በማህበራዊና ሌሎች ምክንያቶች ልዩነት ሳያደርግ በቀረበለት ፍሬ ነገር እና ማስረጃ ላይ ብቻ በመመስረት ውሳኔ መስጠት አለበት፡፡

15. Abuse of Power

A Judge shall not use his power and honour as instrument to obtain unlawful benefit for him or others.

16. Accountability

- 1. Judges are accountable for the decision they render and other activities they perform without basing the law;
- A Judge shall prepare and submit performance reports to the Bureau, the Council (Chair person of the Council), appropriate head or department.

Chapter Two

Principles of Work Performance Evaluation

17. Proper Interpretation of the Law

- 1. Judge shall have the obligation to implement properly the laws issued by the country in giving judgment, decision, order or decree;
- 2. Notwithstanding sub-article 1 of this Article, before going to precede the case, the Judge has to identify the jurisdiction of the court and the material fact.

18. Impartiality

In giving decision the Judge shall rely only on the material fact and evidence without making distinction of any kind such as race, sex, ethnic group, language, religion, political opinion, national and social origin or other status.

፲፱. <u>ት*ጋ*ትና ብቃ</u>ት

፩. ዳኛ ለህግ ስርዓትና የፍትህ አስተዳደር እድባት **ጥረት ማድረግ አለበት፤**

አዲስ ነ*ጋሪ ጋ*ዜጣ ቁጥር *፩ ግን*ቦት ፳፯ ቀን ፪ሺ፩

፪. ዳኛው የዳኝነት ሥራው ላይ ተገቢውን ትጋትና ዋረት እንዲያሳይ፣ በህግ ሳይ ያለውን **አው**ቀት ለማዳበርና የሙያ ብቃቱን ለማሳደግ በቢሮው በማሰጠው ወይም በንብዔው ስልጠና ሳይ መካፈል አለበት፡፡

- ፩. ዳኛው በአጣራጭ የግጭት መፍቻ መንገዶች ሲልቱ የሚችሉ ጉዳዮችን ሁሉ በተቻለ ፍዋነት እልባት እንዲ*ያገኙ ተረት ማድረግ አ*ለበት፤
- ह दुइ ምክንያት በቂ ከሌለው በስተቀር የቀረበለትን ጉዳይ በተቻለ ፍዋነት መወሰን አለበት፡፡

የፍርድ ቤቱን ክብር መጠበቅ አለበት፡፡

ዳኛ አብረውት ከሚያስችሉት ዳኞች እና የ*ሥራ* ባልደረቦቹ ኃር ተግባብቶ፣ ተባብሮና ተከባብሮ መስራት አለበት።

<u>ኛ</u>፫. ተከራካሪ ወገኖችን ስለ*መ*ስማት

- ፩. ዳኛ በችሎት በስርዓት የሚያነጋግሩትን ተከራካሪ ወገኖችን፣ ምስክሮችን ጠበቆችን ወይም የህፃ ኤክስፐርቶችን (**ነገረ ልጆችን) ሁሉ አድል**ኦ በሌለበት ሁኔታ መስማት አለት፤
- g. ዳኛ የባለ ጉዳዮችን መብትና ክብር መጠበቅ ይኖርበታል፡፡

<u> ፳፬.የፍርድ ሂደቱን ስርዓት ስለማስከበር</u>

*ዳኛ የፍርድ ሂ*ደት ስርዓት ባለው መንገድ እንዲሄድ ማድረግ አለበት፤

19. Diligence and Competency

- 1. A Judge shall exert due effort for the development of the legal system and justice administration;
- 2. A Judge shall attend trainings provided by the Bureau or the Council which are designed enhance the legal knowledge and professional competency which helps him to show diligency and competency in judicial task.

20. Rendering Speedy Service

- 1. The Judge shall exert due effort to settle cases which can be resolved by alternative dispute resolution mechanisms;
- 2. Unless otherwise the Judge has good cause, the case submitted to him shall be decided with maximum urgency.

21. Keeping the Honor of the Court

The Judge shall keep the honour of the court at the time when he discharges his duty and court management.

22. Civility and Working in Team

The Judge shall work with other Judges and colleague in mutual understanding, cooperation and respect.

23. Hearing the Litigant Parties

- 1. In discharging his duty, the Judge shall hear the litigants, witnesses, advocates or legal experts without discrimination;
- 2. The Judge shall respect the right and honor of customers.

24. Controlling the Court Proceeding

1. A Judge shall lead the court proceeding in disciplined manner;

ጀ.የፍርድ ሂደቱ በተቀላጠል መንገድ እንዳይልፀም ተከራካሪ ወገኖች ተገቢ ያልሆን ጠባይ ሲያሳዩ፣ ተገቢ ያልሆን ጠባይ ሲያሳዩ፣ ተገቢ ያልሆን ጠባይ ሲያሳዩ፣ ተገቢ ያልሆን ድርጊት ሲልጽሙ፣ ሳይዘጋች ሲቀርቡና ያልረባ ምክንያት ሲያቀርቡ ዳኛው በአንቀጽ ፳፫ የተደነገገውን ከግምት ውስጥ በማስገባት አጥፊዎችን በአግባቡ መገሰጽና ማረም አለበት፣ አስፊላጊም ሲሆን ተገቢውን እርምጃ መውሰድ አለበት።

<u> ፳</u>፭. <u>የፍርድ አሰጣ</u>ዋ

የዳኛ የእጅ ጽሁፍ የሚነበብ፣ ንፁህ እና መደበኛ ያልሆነ ምህፃረ-ቃላት የሌለበት መሆን አለበት፤ እንዲሁ የሚናገረውም ሆነ በጽሁፍ የሚያስተላልፌው መልዕክት ግልፅና በቀሳሉ ለመረዳት የሚቻል መሆን አለበት፡፡

<u>፳፮. የጥፋተኝነትና የቅጣት አወሳሰን</u>

ዿኟ በደንብ መተላለፍ ጉዳይ የጥፋተኝነት ውሳኔ በሚሰዋበት ጊዜ ተከሳሹ በተከሰሰበት አንቀጽ፣ ፈጸመ የተባለውን የደንብ መተላለፍ፣ ድርጊቱን ስ*መ*ሬ.ጸሙ የቀረበውን ማስረጃና የተከሳሹን መከላከያ በብርቱ ዋንቃቄ መመዘን አለበት፤ በተጨማሪም ስለቅጣት *ዓ*ላማ*ዎችና* አወሳሰን የተደነገጉትን መርሆዎች በተንቃቁ በመመዘን መሆን አለበት፡፡

<u> ፳፯. በሃሳብ ስለመለየት</u>

ዳኛ በሃሳብ ከሌሎች ዳኞች በሚለይበት **ጊ**ዜ የተፋሐን ፍትህ *እንዲያስችል* ለመስጠት የልዩነት ሃሳቡን ያለማዘግየት ማስቀመጥ አለበት፡፡ በሃሳብ የሚጽፌውም ተለይቶ አስተያየት የሚለይባቸውን ነዋቦች ከማስፌር አልፎ የሥራ ጓደኞቹን፣ የሌሎች ግለሰቦችንም ሆነ የህብረተሰብ ክፍሎችን ስሜትም ሆነ ክብር ያለአማባብ የሚነካ አስተያየት መሰንዘር የለበትም፡፡

2. By considering Article 23 of this Regulation a Judge shall correct, educate and take appropriate action on the litigants who are obstacle for the speedy proceding by showing improper conduct, by performing improper action appearing without proper readiness and provide insufficient reasons.

25. Judgment

The hand writing of the Judge shall be readable, neat and free of abbreviations wihich are not common; the message he communicates orally and in writing shall be clear and easy to understand.

26. Judgement of Conviction and Penlity

A Judge shall consciously evaluate the provision on which the defendant is accused, the charge, the evidences brought against the accused, the defense of the acussed, and purpose and guiding principles of punishement before giving judgement of conviction in code violation cases.

27. Descenting Idea

A Judge shall put his descenting idea forthwith when he descent from the other judges to ensure speedy justice. Besides putting his descenting idea a Judge shall not breach the right and reputation of his collegues, the society or any other person.

ኟ፰.<u>የችሎት ሥራተኞችን የሥራ አ</u>ፈፃፀ<u>ም</u> መቆጣጠር

የችሎት ሥራተኞች ሥነ-ስርዓት እንዳያጓድሉ፣ በሥራቸው ሳይ ቸልተኝነት እንዳያሳዩ ወይም ሥራቸውን ለግል ፍላጎት መጠቀሚያ እንዳያውሉ ዳኛው መቆጣጠርና ተገቢውን ምክርና ተግሳጽ መስጠት ይገባዋል፤ አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝም ሕጋዊ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

ኟ፱. <u>የፍርድ ቤት መዛግብት ከአስፀያፊና አስነዋሪ</u> ቃላትና አስተያየት ነፃ ስለማድረግ

ዳኛ በማንኛውም ወገን የሚቀርበውን የፍርድ ቤቱ መዛግብት አካል የሚሆኑ አቤቱታዎች፣ ሌሎች ጽሁፎች ወይም በቃል የሚነገሩ ቃላትና አስተያየቶች ለፍርድ አሰጣዋ አስፌላጊ ሆነው እስካልተገኙ ድረስ ፀያፍና አስነዋሪ ከሆኑ ቃላት ወይም አስተያየቶች ነፃ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት፡፡

ዳኛ ክስ፣ መልስ እና አቤቱታዎች አግባብ ያለው የሥነ-ሥርዓት ሕግ በሚያዘው መሰረት ተዘጋጅተው የቀረቡ መሆናቸውን ግረጋገጥና መቆጣጠር አለበት።

<u>ክፍል ሦስት</u>

ስለዲስፕሊን ተፋቶች፣ የዲስፕሊን ክስ አመሥራረትና አወሳሰን ሥነ-ስርዓት

ምዕራፍ አንድ

<u>የዲስፕሊን ተፋቶች</u>

፴፩. ስለ ዲስፕሊን ተፋቶች

፩.የዲስፕሊን ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች፡-

- ህ. ጉበ፣ መደለያ፣ ስጠታ ወይም ሌሳ ዋቅም መቀበል ወይም እንዲሰጠው መጠየቅ፤
- ለ. ያለበቂ ምክንያት ከሥራ መቅረት ወይም የሥራ ሰዓት አለማክበር፤
- ሐ. በዳኝነት ሥልጣንን አላግባብ መጠቀም፤

28. Controlling the Work Performance of Other Workmates

The Judge shall control and advise the workers in discharging their work to perform according to their professional duty, without negligence and abuse of power; if necessary he may take legal measures.

29. Making Court Documents Free From Unethical and Immoral Words and Opinions

Unless otherwise found necessary for the purpose of giving judgment, the Judge shall ensure that documents presented by litigants, charges and other written documented materials and orally speeking words and opinions are free from unethical and immoral words.

30. Controling the Proper Presentment of Charge, Defance and Complaints

A Judge shall ensure and control that the charge, defense (reply) and complaints are submitted inaccordance with the proper procedural law.

PART THREE

<u>Disciplinary Offences, Complaint, Disciplinary</u> <u>Procedure and Adjudication</u>

Chapter One

Disciplinary Offences

31. <u>Disciplinary Offences</u>

- 1. Offences entailing disciplinary penalities are:
 - a) taking or soliciting bribes, donation (gift) or other benefit;
 - b) absence from work without good cause or failure to respect working hours;
 - c) abuse of judicial power;

10

- አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ቁጥር ፳ ግንቦት ፳፯ ቀን ፪ሺ፩ መ.በሥራ ሰዓት የግል ሥራ መሥራት፤
- *ሠብሥራ አሬፃፀም ግድ*ፊት *መ*ሬፀም፤
- ምክንያት ቀሐር ፈ.ያለበቂ ማብዛትና ባለጉዳዮችን ማጉላሳት፤
- ሰ.በቸልተኝነት፣በመለገም ወይም All. በሥራ ሳይ በደል ማድረስ፤
- ሽ.ተገቢ ያልሆነ ዋቅም ለራስ ለማግኘት ወይም ለሌለ ሰው ለማስገኘት በማሰብ በአማላጅት መሥራት፤
- ቀ.ሰክሮ በስራ ላይ መገኘት ወይም በአደባባይ በመታየት የሙያውን ሥነ-ምግባርና የፍርድ ቤቱን ክብር *ማጉ*ደል፤
- ለሞራልና ለመልካም በ.በሥራ ላይ መባይ ተቃራኒ የሆነ ድርጊት መፈፀም፤
- ቸልተኝነት ナップ ብለሶ ወይም በከባድ በመስሪያ ቤቱ ንብረት ላይ ጉዳይ ማድረስ፤
- ቸ.ከሥራ ባልደረቦቹ ጋር በመግባባትና ተባብሮ ባለመሥራት apple ላይ አንቅፋት መፍጠር፤
- ጎ.በሥራ **ዓ**ሶ 470. **ጥሬትና** キクキ አለማድረግ፤
- **ነ**.ሌሎች በተመሳሳይ ደረጃ የሚታዩ ቀሳል ጥፋቶችን መሬፀም፤
- *ኘ.ከዳኝት ሥራ*ው በተጨማሪ የተብቅና ስራ ወይም ከህግ ውጭ ፍቃድ ሳይገኙ የህግ ስራ መስራት : :
- **፪.በዚህ አንቀጽ ን**ዑስ አንቀጽ ፩ ከፊደል "ሀ" እስከ "ቸ"ድረስ የተዘረዘሩት ከባድ የዲስፕሊን ዋፋቶች ሲሆኑ ከፌዴል "ጎ" እስከ "ኘ" ድረስ የተዘረዘሩት ደግሞ ቀላል የዲስፕሊን ተፋቶች ናቸው፡፡

- d) carrying out private business during working hours;
- e) committing fault in work performance;
- f) creating inconveniences on the clients by adjourning with out good cause;
- g) undermining one's duty internationally or with gross negligence;
- h) doing favor to obtain unlawful benefit for himself or for another person;
- i) report for work in the state of intoxication or found drunk at public place which harms the reputation of the Court and the profession;
- i) committing any act which is against morality and good behavior;
- k) damaging workplace property intentionally or with gross negligence;
- 1) being unable to cooperate with one's workmates and become obstacle to working process;
- m) failing to show due effort and diligence at work;
- n) committing other similar simple disciplinary offences:
- o) in addition to the judicial duty performing advocacy or legal service without securing legal permission.
- 2. Offences listed under sub-article 1 of this Article from "a" to "l" are serious disciplinary offences while those enumerated from "m" to "o" are simple disciplinary offences.

ምዕራፍ ሁለት

<u>የዲስፕሊን ክስ አመሥራረትና አወሳሰን</u> ፴፪.የዲስፕሊን ክስ ስለማቅረብ

- ፩.የዳኝነት የሥነ-ምግባር ወይም የሥራ አሬፃፀም ጉድስት በዳኛ ተሬጽሟል የሚል ማንኛውም ሰው አቤቱታ ሊያቀርብ ይችሳል፤
- ፪.ጉባዔው በራሱ በቂ ምክንያት ሲኖረው በማንኛውም ዳኛ ላይ የዲስፕሊን ክስ እንዲጣራ ማዘዝ ይችላል፡፡

- ፩.አቤቱታ አቅራቢው ክሱን በጽሁፍ አዘ*ጋ*ጅቶ ማስረጃዎቹን አያይዞ፣ማስረጃዎቹ የሚገኙት በሌላ አካል እጅ ከሆነም ይህንኑ ጠቅሶ ማቅረብ ይኖርበታል፤
- ፪.ዳኛ የሥራ አሬፃፀም ወይም የሞያ ሥነ-ምግባር ጉድስት ሬጽሟል የሚል አቤቱታ አቅራቢ ለጉባዔው ሰብሳቢ አቤቱታውን ያቀርባል።

፴፬. <u>ስለክስ ማጣራት</u>

- ፩.ጉባኤው የቀረበለትን የሥራ አፈፃፀምና የሞያ ሥነ-ምግባር ጉድለት ክስ በራሱ ለማጣራት ወይም ለአጣሪ ኮሚቴ ሊመራው ይችሳል፤
- ፪.ጉባዔው ክሱ ተገቢ ሆኖ ካሳገኘው ለአቤቱታ አቅራቢው በጽሁፍ ይሆንኑ ያሳውቃል፤
- ፫.ጉባዔው የቀረበው ክስ ተገቢሆኖ ሲያገኘው ተከሳሽ መልሱንና ማስረጃዎቹን ለጉባዔው እንዲያቀርብ ያዛል፤
- ፬.ክስ የቀረበበት ዳኛ ለቀረበበት ክስ መልስና መከላከያ ለማቅረብ እንዲችል የቀረበበትን ክስ በዝርዝር የሚገልጽ የክስ ጽሁፍ፣ ክሱን ለማረጋገጥ የቀረበበትን ማስረጃ፣ መልስ የሚሰጥበትን ቀን፣ ሰዓት እና ቦታ ከሚገልጽ መጥሪያ ጋር እንዲደርሰው ይደረጋል፡፡

Chapter Two Disciplinary Complaint, Procedure and Adjudication

32. Procedures of Filing Disciplinary Charge

- 1. Any person may present complain when he believes the Judge breaches discipline or fail to discharge his work properly;
- 2. With good cause the Council may order the investigation of discipline charge on any Judge.

33. Filing a Charge

- 1. The complainant shall bring the charge in written form by attaching the evidence thereof, when evidences are found on the hands of others the complainant shall state this;
- The complainant who asserts that the Judge has committed fault on work performance or professional ethics shall bring charge to the Chair Person of the Council.

34. Investigation of the Charge

- 1. The Council may investigate the disciplinary charge or refer to an investigative committee;
- 2. When the Council found that the charge is improper shall inform these to the complainant in written form;
- 3. Where the Council found that the charge is proper shall order the accused to bring his defence and evidences;
- 4. Where the judge is charged with a disciplinary offence shall be provided with a charge sheet containing all facts which constitute the breach of discipline, the evidence brought to prove the case together with summons which indicates the date, time and place where he presents his defense.

78

፴<u>ጅ.ከሥራ አግዶ ስለማቆየት</u>

- ፩.ክባድ የዲስፕሊን ተፋት ሬጽሟል ተብሎ የክስ አቤቱታ የቀረበበት ዳኛ ጉዳዩ ተጣርቶ የመጨረሻ ውሳኔ እስኪሰጠው ድረስ ከሥራ ወይም ከሥራና ከደመወዝ ታግዶ እንዲቆይ ጉባዔው ሊያዝ ይችላል፤
 - ፪.ከሥራና ከደመወዝ ታግዶ የሚቆይበት ጊዜ እጅግ ቢበዛ ከ፪ ወር አይበልዋም፤
- ፫.ከዚህ በላይ በተገለፀው መልኩ የታገደው ዳኛ ከቀረበበት ክስ ነፃ ከሆነ የተያዘው ደመወዝ ይለቀቅለታል፡፡

፴፮.<u>የጉባዔው የአሰራር ሥነ-ስርዓት</u>

የጉባኤው የአሰራር ስነ-ስርዓት እንደሚከተለው ይሆናል:-

- ፩.በማንኛውም ስብሰባ ከአባሎች ፪/፫ኛው ሲ*ገኙ* ምልዓተ-ጉባኤ ይሆናል፤
- ፪.ማናቸውም ጉዳይ በስብሰባው በተገኙ አባላት በድምፅ ብልጫ ይወሰናል፤
- ፫.የጉባዔው አባላት ድምጽ እኩል ከሆነ የጉባኤው ሰብሳቢ ያለበት ወገን የጉባዔው ውሳኔ ይሆናል፤
- ፬.ጉባዔው በድምጽ ብልጫ በሚወስንበት ጊዜ ሁሉ የአነስተኛ ድምጽ አስተያየት ከነምክንያቱ በስብሰባው ቃለ ጉባኤ መመዝገብ አለበት።

፴፯.<u>የዲሲፕሊን ቅጣት</u>

- - ሀ. የቃል ማስጠንቀቂያ፤
 - ለ. የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ፤
 - ሐ. ከሥራ ማሰናበት፡፡

35. Suspension from Duty

- 1. The Council may suspend the Judge who is charged with the breach of serious disciplinary offence from work or work and salary;
- 2. The suspension from work and salary shall not exceed 2 months;
- 3. Where the Judge suspended inaccordance with this Article is found—free from the charge, the withhold salary shall be allowed.

36. Rules of Procedures of the Council

The rules of procedures of the Council shall be as follows:

- 1. There shall be a quorum where 2/3 of the members are present at any meeting of the Council;
- 2. All matters shall be decided by the majority vote of the member present;
- 3. In case of a tie, the Chair Person shall have a casting vote;
- 4. When decisions are made by the majority vote the opinions with the provided reason of the minority shall be recorded in the minutes.

37. Disciplinary Penalties

- 1. Where the judge found guilty of a disciplinary offence he has been charged, the committee may impose one of the following penalties according to the gravity of the offences:
 - a. oral warning;
 - b. written warning;
 - c. dismissal.

- ጀ. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ ፩ "ህ" እና "ለ" የተመለከተቱት ለቀሳል የዲስፕሊን ጥፋቶች ተግባራዊ ሲሆኑ በተራ ቁጥር "ሐ" የተመለከተው ደግሞ ለከባድ የዲስፕሊን ጥፋት ተግባራዊ ይሆናል፤
- ፫.ዳኛ ቀላል የዲስፕሊን ተፋት ሬጽሞ ሲገኝ ክሱን ለጉባዔው ማቅረብ ሳያስፌልግ የጽህፌት ቤቱ የሥራ ኃላፊ በተራ ቁጥር ፩ "ሀ" እና "ለ" የተመለከቱትን የቃልና የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ መስጠት ይችላል፤ ውጤቱንም ለጉባዔው ሪፖርት ያቀርባል።

፴፰.<u>ሚስጥር ስለመጠበቅ</u>

- ፩.ማንኛውም ለጉባዔው የሚቀርብ የዲስፕሊን ጉዳይ በሚስጢር እንዲጠበቅ ይደረ*ጋ*ል፤
- ፪.የዲስፕሊን ጉዳዮች ምስተራዊነታቸው ሊቀር የሚችለው ጉባዔው ሲፌቅድ ብቻ ይሆናል፡፡

፴፱<u>.ሥራን በገዛ ፌቃድ መልቀቅ</u>

- ፩.ማንኛውም ዳኛ በማንኛውም ጊዜ ስራውን በገዛ ፌቃዱ ለመተው ይችሳል፤
- ፪.ስራን በገዛ ፌቃድ ለመልቀቅ የሚቀርበው ዋያቄ ዳኛው ስራውን ለመልቀቅ ከሚፌልግበት ቀን አንድ ወር አስቀድሞ በጽሁፍ መቅረብ አለበት፤
- ፫.ክላይ ያለው እንደተጠበቀ ቢሆንም የዲስፕሊን ክስ የቀረበበት ዳኛ በራሱ ፌቃድ ክስራ ቢለቅ ጉዳዩ ውሳኔ ከማግኘቱ በፊት መልቀቂያ አይሳጠውም፤
- ፬.ዳኛ በማንኛውም ምክንያት አገልግሎቱ ሲያቋርዋ ወይም ሲለቅ የአገልግሎት ስርተፍ ኬት ይሰጠዋል፡፡ የአገልግሎት ሰርተፍኬቱም ላይ የሚከተለው መገለፅ ይኖርበታል፡-
 - ሀ.የአገልግሎት ዘመን የጀመረበትንና የተቋረጠበትን ቀን፣

ለ.ስራውን የለቀቀበት ምክንያት፣

- 2. Disciplinary penalties enumerated under subarticle 1 "a" and "b" of this Article are applied for simple disciplinary offences, while "c" is for serious disciplinary offences;
- 3. Where the judge breach simple disciplinary offence, the head of the Office shall give oral and written warning; and present this report to the Council.

38. Confidentiality of Information

- 1. Any discipline case presented to the Council shall be keep confidentially;
- 2. The confidentiality of discipline cases are cease only when the Council permit.

39. Resignation

- 1. Any Judge may resign from service at any time;
- 2. Notification of resignation shall be given in written form at least one month before the effective date:
- 3. Notwithstanding to the above sub-articles of this Article, for a Judge who is charged with discipline shall not be granted resignation before judgment is given on the case;
- 4. A Judge shall be entitled to obtain a certificate of service when his service terminte by any reason. The certificate of service shall indicate the following:
 - a. date of commencement and termination of service,
 - b. the reason of resignation,

Page

ሐ.በአገልግሎቱ ዘመን PMG *አሬ.ፃፀመ*፡ ምን ሕንደሚመስል በጉልሀ የሚገልፁ *ማስረጃዎች፣*

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ቁጥር ፳ ግንቦት ፳፯ ቀን ፪ሺ፩

መዳኛው በአገልግሎት ዝ*መ*ኑ Nethor የስራ ደረጃው ከታ PSHO መደብና ደመወዙ::

<u>፵.የቅጣት ውሳኔ ከግል ፋይል *ጋ*ር ስለማያያዝ</u>

- የሰጠባቸው **ይ.ንብ**ዔው የቅጣት ውሳኔ የዲስፕሊን ጉዳዮች ከዳኛው የግል ማህደር ጋር እንዲያያዝ ይደረጋል፤
- ፪.ጉባዔው የሰጠው ውሳኔ ከሥራ *መ*ሰናበትን የሚመለከት ከሆነ የተሰጠው ውሳኔ ከዳኛው ማህደር የሚያያዘው ውሳኔው አግባብ ላለው የቀበሌው ምክር ቤት ቀርቦ ሲፀድቅ ነው፤
- <u>ሮ.ተቀባይ</u>ነት ይጡ ወይም ውሳኔ ያሳገኙ የዲስፕሊን ጉዳዮች ከዳኛው የግል ማህደር *ጋር አይያያ*ዙም፡፡

፵፩.የቅጣቱ ውሳኔ እንዲነሳ ስለመጠየቅ

- *Ֆ.*h,₽% ቅጣት ካልተወሰነበት መሰናበት በስተቀር ቅጣት የተወሰነበት ዳኛ ውሳኔው እንዲነሳ ስጉባዔው *ማመ*ልከት ይችላል፤
- **፪.የቅጣት ውሳኔው እንዲነሳ ጉባኤው ሲወስን** ከተቀጭው ማህደር የተያያዘው የጥፋተኝነት ውሳኔ ከማህደሩ *እንዲወጣ* ይደፈጋል **ዳኛወውም እንዳልተቀጣ ይቆጠራል**፡፡

- c. evidences which clearly indicate the evaluation results of performance during his tenure of service,
- d. the rank, position with saleries of the Judge has been assigned in his service period.

40. Attaching the Decision of Penalities With **Personal Documents**

- 1. Decisions of the Council on discipline cases shall be attached in personal document of the Judge;
- 2. When the disciplinary penalty cause dismissal, the decision of Council shall be attached to the personal document of the Judge only when the Kebele Council approves it;
- 3. Unacceptable and pending disciplinary cases shall not be attached with personal documents of the Judge.

41. Request for the Withdrawal of the Penality **Decision**

- 1. The Judge can file a petition to the Council for the withdrawal of a decision, unless the decided disciplinary penalty is dismissal:
- 2. When the Council decides to withdraw the decision given for disciplinary offence, it's presumed as the Judge was not penalized by disciplinary offence.

<u>ክፍል አራት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋጌዎች*

፵፪.ደንቡን ስለማሻሻል

ይህ ደንብ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ ሲሻሻል ይችሳል፡፡

፵፫.<u>ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሀጎች</u>

ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሰራር በዚህ ደንብ የተደነገጉትን ጉዳዮች በተመለከተ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

፵፬. ደንቡ ስለሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከግንቦት ፳፰ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

> አዲስ አበባ ማንቦት ፳፯ ቀን ፪ሺ*፩ዓ.*ም

ኩማ ደ*ሙ*ቅሳ የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

PART FOUR

Miscellaneous Provisions

42. Power to Amend this Regulation

This Regulation may be amended by the Addis Ababa City Government Cabinet.

43. Inapplicable laws

Any Regulation, directive or customary practice which is inconsistent with matters covered by this Regulation shall have no effect.

44. Effective Date

This Regulation shall enter into force as of the 5th day of June, 2009.

Done at Addis Ababa, This 4th day of June, 2009

Kuma Demeksa Mayor of Addis Ababa City